

DECIZIE nr. 473 din 16 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I pct. 86 și pct. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2014](#) privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 606 din 11 august 2015**

Data intrării în vigoare 11-08-2015

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Marieta Safta	- prim-magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor [art. I pct. 86 și pct. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2014](#) privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Maricica Grădinaru în Dosarul nr. 4.006/40/2014 al Tribunalului Botoșani - Secția I civilă, și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 334D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Prim-magistratul-asistent referă că partea Casa Națională de Pensii Publice a depus la dosarul cauzei concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 491D/2015, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Lizeta Lohan în Dosarul nr. 3.939/40/2014 al Tribunalului Botoșani - Secția I civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Prim-magistratul-asistent referă că partea Casa Națională de Pensii Publice a depus la dosarul cauzei concluzii scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

5. Având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în cele două dosare, președintele pune în discuție, din oficiu, problema conexării lor. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de conexare a cauzelor. Curtea, în temeiul [art. 53 alin. \(5\) din Legea nr. 47/1992](#), dispune conexarea Dosarului nr. 491D/2015 la Dosarul nr. 334D/2015, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin încheierile din 18 februarie 2015 și, respectiv, 10 martie 2015, pronunțate în Dosarul nr. 4.006/40/2014 și, respectiv, nr. 3.939/40/2014, Tribunalul Botoșani - Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. I pct. 86 și pct. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2014](#) privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Maricica Grădinaru și, respectiv, Lohan Lizeta în cadrul contestațiilor formulate împotriva deciziei de respingere a pensiei pentru limită de vârstă.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, identică în cele două cauze, se susține, în esență, că textele de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece discriminează cadrele didactice, care sunt obligate să muncească și după vârsta legală de pensionare, chiar dacă nu doresc acest lucru, până la finalul anului școlar respectiv, în timp ce în orice alt domeniu de activitate drepturile de pensie se pot obține imediat după împlinirea vârstei de pensionare. Se susține, de asemenea, că prin întârzierea momentului pensionării efective până la sfârșitul anului școlar "cadru didactic este practic forțat să muncească împotriva voinței sale".

9. Tribunalul Botoșani - Secția I civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Arată că din expunerea de motive a [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2014](#) nu rezultă care este urgența în adoptarea acestui act normativ în condițiile în care la data publicării actului în Monitorul Oficial al României, Partea I, deja activitatea efectivă de predare încetase în condițiile în care cursurile s-au încheiat la data de 20 iunie 2014 conform art. 2 din Ordinul ministerului educației naționale nr. 3.818/2013 privind structura anului școlar 2013-2014. Arată,

totodată, că prevederile criticate pot fi considerate discriminatorii în raport cu prevederile art. 16 din Constituție în condițiile în care personalul didactic de predare nu ar putea beneficia de drepturi de pensie la data împlinirii condițiilor privind vârsta standard de pensionare în comparație cu toate celelalte categorii sociale ce au dreptul, conform [Legii nr. 263/2010](#) privind sistemul unitar de pensii publice, să solicite acordarea acestui drept la data împlinirii vârstei stabilite de lege și, respectiv, în comparație cu personalul didactic de control și îndrumare care, potrivit [art. 284 alin. \(3\) din Legea educației naționale nr. 1/2011](#), pentru motive temeinice poate solicita pensionarea și în timpul anului școlar, cu aprobarea consiliului de administrație al unității de învățământ, respectiv al inspectoratului școlar.

10. În conformitate cu dispozițiile [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. Avocatul Poporului a transmis punctele sale de vedere prin adresele nr. 2.985 din 1 aprilie 2015 și nr. 3.961 din 18 mai 2015, înregistrate la Curtea Constituțională cu nr. 2.118 din 6 aprilie 2015, respectiv nr. 3.006 din 21 mai 2015, prin care apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Arată că dispozițiile legale criticate stabilesc una dintre condițiile speciale de înscriere la pensie a unei categorii de titulari ai dreptului la pensie aflate într-o situație specială, respectiv înscrierea la pensie a cadrelor didactice numai la terminarea anului școlar. În acest sens, în jurisprudența Curții Constituționale ([deciziile nr. 352/2005](#) și [nr. 652/2007](#)) s-a stabilit că regula generală referitoare la pensionarea cadrelor didactice numai la terminarea anului școlar este justificată și cerută de interesul general legat de asigurarea continuității, fără perturbări, a procesului instructiv-educational. În plus, principiul egalității nu înseamnă uniformitate, astfel că, dacă unor situații egale trebuie să le corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Încălcarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, ipoteză ce nu corespunde situației prezentate în cauză.

12. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. I pct. 86 și pct. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2014](#) privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 30 iunie 2014, având următorul cuprins:

"[Art. I - Legea educației naționale nr. 1/2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

[...]

86. La articolul 284, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(2) Personalul didactic de predare, de conducere, de îndrumare și control se pensionează pentru limită de vârstă, anticipat și anticipat parțial, la data încheierii anului școlar în care împlinește vârsta standard de pensionare sau, după caz, în situația pensiei anticipate și anticipate parțială, vârsta standard redusă cu cel mult 5 ani.»

87. La articolului 284, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2^{^1}), cu următorul cuprins:

«(2^{^1}) Prin derogare de la [art. 56 alin. \(1\) lit. c\) din Legea nr. 53/2003](#) - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul personalului didactic care se pensionează în condițiile alin. (2), contractul individual de muncă încetează de drept la data comunicării deciziei de admitere a cererii de pensionare.»

15. În opinia autorilor excepției, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 16 - Egalitatea în drepturi și art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului, cu raportare la art. 14 și art. 4 pct. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de această convenție trebuie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională ori socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație și, respectiv, potrivit cărora nimeni nu poate fi constrâns să execute o muncă forțată ori obligatorie.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat, în jurisprudența sa, asupra unei soluții legislative similare, cuprinsă în [art. 127 alin. \(1\) din Legea nr. 128/1997](#) privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997. Cu acel prilej, Curtea a reținut

că tratamentul juridic diferențiat în materia pensionării cadrelor didactice "este instituit de legiuitor în considerarea situației diferite în care se află personalul didactic față de alte categorii de persoane îndreptățite la pensia pentru limită de vârstă. Este evident că încetarea activității unui cadru didactic în timpul anului școlar sau universitar ar provoca, contrar interesului general, perturbări în buna desfășurare a procesului instructiv-educativ." În continuare, față de jurisprudența sa constantă în care a statuat că "instituirea unui tratament juridic diferențiat pentru persoanele care se află, în mod obiectiv, în situații diferite nu reprezintă un privilegiu sau o discriminare contrară principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice", Curtea a constatat că textul de lege criticat nu încalcă principiul egalității în drepturi. De asemenea, "Având în vedere aceleași rațiuni ale textului de lege criticat, ce țin de necesitatea ocrotirii unui interes general", Curtea a constatat că acesta "este în deplin acord atât cu limitele constituționale impuse legiuitorului cu privire la posibilitatea restrângerii exercițiului unor drepturi sau libertăți, cât și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a statuat că o astfel de restrângere trebuie să urmărească un scop legitim și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit, fără ca prin aceasta să se aducă atingere însăși substanței dreptului" (a se vedea [Decizia nr. 352 din 28 iunie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 24 august 2005).

17. Tot astfel, prin [Decizia nr. 652 din 28 iunie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 27 august 2007, Curtea a reținut că aceleași dispoziții legale "nu impun munca forțată, ci stabilesc una dintre condițiile speciale de înscriere la pensie a unei categorii de titulari ai dreptului la pensie aflate într-o situație specială, respectiv înscrierea la pensie a cadrelor didactice numai la terminarea anului școlar. Stabilirea unor condiții sau criterii speciale pentru acordarea drepturilor de asigurări sociale, în considerarea situației deosebite în care se află anumite categorii de beneficiari, fără a aduce atingere dreptului însuși, intră în competența exclusivă a legiuitorului, potrivit prevederilor art. 47 alin. (2) din Constituție."

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele enunțate de Curtea Constituțională în precedent se mențin, fundamentând soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Maricica Grădinaru și, respectiv, Lizeta Lohan în dosarele nr. 4.006/40/2014 și, respectiv, nr. 3.939/40/2014 ale Tribunalului Botoșani - Secția I civilă și constată că dispozițiile [art. I pct. 86 și pct. 87 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2014](#) privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Botoșani - Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Prim-magistrat-asistent,

Marieta Safta
